

Čís. 4894.

Mohl-li se výrok týkati jen akciové společnosti, je k žalobě podle § 34 odst. 3 lit. b) zák. čís. 111/1927 oprávněn jen zlehčený podnik, zastoupený činitelem podle stanov k tomu oprávněným, nikoli předseda správní rady jménem vlastním.

Smrtí soukromého obžalobce jeho stíhací právo uhasíná a nepřísluší ani jeho právnímu zástupci vykázanému plnou mocí ve stíhání pokračovati a učiniti po jeho smrti při hlavním přelíčení konečný návrh na potrestání.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1934, Zm I 774/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 5. srpna 1932, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 1 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin zlehčování podle § 27 zákona proti nekalé soutěži ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.

Důvody :

Předeslati jest, že nelze přihlížeti k vývodům zástupce soukromého obžalobce při zrušovacím líčení, pokud, prováděje zmateční stížnost, snažil se dolíčiti, že ze znění inkriminovaného výroku tak, jak byl potvrzen slyšenými svědky, zejména ze zmínky o racionalisaci B-ově plyne, že se výrok ten nevztahoval na podnik akciové společnosti B. a s., nýbrž jen na osobu soukromého obžalobce a jeho osobní činnost zejména v uvedeném podniku. Neboť písemné provedení zmateční stížnosti soukromého obžalobce, opřené toliko o důvody zmatečnosti podle čís. 4 a 9 [správně 9 c)] § 281 tr. ř., nenapadalo vůbec výrok nalézacího soudu, že se inkriminovaný výrok obžalovaného mohl týkati jen podniku společnosti B. a s. ve Z., a pokud tedy zástupce soukromého obžalobce tak učinil teprve při zrušovacím líčení, jest tyto jeho námitky, ať již uplatňované s hlediska důvodu čís. 5 nebo 9 a) § 281 tr. ř., odmítnouti jako opozděné.

Zmateční stížnosti nelze však přiznati oprávnění ani, pokud napadá rozsudek nalézacího soudu z důvodů uplatňovaných již v písemném provedení. Nalézací soud nepustil se do řešení otázky, zda inkriminovaný výrok byl obžalovaným pronesen a zda tímto výrokiem je dána skutková povaha přečinu podle § 27 zák. proti nek. soutěži, zprostil obžalovaného podle § 259 čís. 1 tr. ř. z obžaloby, ježto řízení bylo zahájeno bez návrhu zákonně oprávněného obžalobce, dospěv, jak uvedeno, ku přesvědčení, že inkriminovaný výrok mohl se týkati jen podniku společnosti B. a s. ve Z., že tudíž soukromou obžalobu podle § 34 zák. proti nek. soutěži

mohl podati jen tento podnik, totiž společnost B. a s., zastoupená osobami k tomu povolanými, nikoli Tomáš B. sám. Zmateční stížnost vytyká s hlediska zmatku podle § 281 č. 9 c) tr. ř., že tento názor nalézacího soudu je nesprávný, ježto podle § 34 odst. 3 b) zák. proti nek. soutěži může obžalobu pro přečin podle § 27 téhož zákona podati jen ten, koho se trestný čin bezprostředně dotýká, že však tím není nijak řečeno, že by k této obžalobě nebyl oprávněn každý spoludávatel podniku neb každý společník společnosti, kterých se trestný čin bezprostředně dotýká. Soukromý obžalobce jako předseda správní rady společnosti B. a s. byl oprávněn k zastupování a znamenání firmy a byl též v době podání obžaloby i v době rozsudku vlastníkem všech akcií firmy B. a s. a tudíž jediným vlastníkem firmy. Jak již úvodem bylo podotčeno, nebyl v písemném provedení zmateční stížnosti napaden výrok nalézacího soudu, že inkriminovaný (zlehčující) výrok (pronesený obžalovaným dne 26. května 1931), mohl se týkati pouze podniku společnosti B. a s. (akciová společnost) ve Z.; není dále napadeno zjištění soudu, že soukromou obžalobou pro přečin zlehčování podle § 27 zák. proti nekalé soutěži podal (dne 2. prosince 1931) Tomáš B., továrník obuvi ve Z. a že dne 7. května 1931 byla zapsána do obchodního rejstříku krajského soudu v Uherském Hradišti firma společnosti B. a s. (akciová společnost) se sídlem hlavního závodu ve Z., že předsedou její správní rady je Tomáš B., továrník ve Z. a že znamenání firmy děje se tím způsobem, že ku předtištěnému neb kýmkoliv napsanému znění firmy společnosti připojí svůj podpis předseda správní rady nebo člen správní rady, kterého předseda k tomu zmocní.

Z těchto zjištění plyne, že zlehčující výrok, který je předmětem soukromé obžaloby, byl pronesen, když již právně existovala akciová společnost B. a s. (čl. 211 obch. zák.) a, že soukromou obžalobu podal Tomáš B., továrník obuvi ve Z. svým jménem a nikoli v zastoupení akciové společnosti jako předseda správní rady, což ostatně jasně vyplývá ze znění obžaloby, jakož i z podpisu na plné moci udělené jeho právnímu zástupci. Není-li tedy rozsudek nalézacího soudu napaden, pokud seznal, že inkriminovaný zlehčující výrok mohl se týkati p o u z e podniku společnosti B. a s. ve Z., pak správným je i závěr nalézacího soudu, že k obžalobě pro přečin zlehčování podle § 27 zák. proti nekalé soutěži byl oprávněn podle § 34 odst. 3 lit. b) cit. zák. jedině zlehčený podnik, totiž akciová společnost B. a s. ve Z., zastoupená činitelem podle stanov k tomu povolaným, kdyžtě j e n tato byla bezprostředně trestným činem dotčena. Obžaloba byla však, jak zjištěno, podána Tomášem B.-ou, továrníkem obuvi ve Z. vlastním jménem a nikoliv v zastoupení akciové společnosti jako předsedou správní rady. Pro vytýkanou neúplnost řízení podle § 281 č. 4 tr. ř., že totiž byl zamítnut jako nerozhodný důkaz o tom, že Tomáš B. byl vlastníkem všech akcií firmy B. a s., schází zákonný předpoklad, ježto soukromý žalobce podle § 281 posl. odst. tr. ř. nevyhradil si podle obsahu protokolu o hlavním přelíčení zmateční stížnost, když tento průvodní návrh byl soudem pro nerozhodnost zamítnut.

Než osvobozující výrok hověl by zákonu, i když by se připustilo, že soukromý obžalobce byl oprávněn podati obžalobu vlastním jménem. Jest obecně známo, že soukromý obžalobce Tomáš B. zemřel v první polovici července 1932. Konečný návrh na odsouzení obžalovaného podle obžaloby učinil jeho právní zástupce při hlavním přeličení dne 5. srpna 1932, tedy po smrti soukromého obžalobce. Podle stavu zákonodárství platného v době, kdy byla podána soukromá obžaloba, a podle dotyčné judikatury nejvyššího soudu je pak právo trestního stíhání ryze osobním právem soukromého obžalobce, které zaniká jeho smrtí. Soukromý obžalobce podal obžalobu jak zjištěno jménem vlastním a nikoliv v zastoupení akciové společnosti jako majitelky zlehčovaného podniku. Uhaslo tedy smrtí soukromého obžalobce jeho stíhací právo a nepřislušelo pak ani jeho plnou mocí vykázanému právnímu zástupci právo ve stíhání pokračovati a učiniti po jeho smrti při hlavním přeličení konečný návrh na potrestání. Kdyby byla soukromá obžaloba podána jménem akciové společnosti a plná moc právního zástupce byla podepsána Tomášem B-ou v zastoupení akciové společnosti jako předsedou správní rady, pak arci jeho dřívější úmrtí nemohlo by nic měniti na oprávnění zmocněnce k dalšímu zastupování akciové společnosti v řízení soukromožalobním (srov. r. 2788 sb. n. s.). Zániku práva stíhacího dlužno dbáti z úřední moci. Zmateční stížnost bylo proto jako bezdůvodnou zamítnouti.

Čís. 4895.

S hlediska § 199 a) tr. zák. je podezřelým z účasti na trestném činu, záležejícím ve zpití děvčete nedosáhnuvšího ještě 16 let ve společnosti více mužů a případném jeho tělesném zneužití, každý, kdo jakkoliv spolupůsobil na onom opíjení, znaje jeho konečný účel (právě k tomu cíli).

Pro otázku, zda výpověď osoby, slyšené formálně za svědka má povahu svědectví ve smyslu § 199 a) tr. zák., není rozhodné, zda svědek je sám podezřelý z trestného činu těžšího či jen méně závažného; měl-li příčinu cítiti se obviněným, nezáleží na tom, zda tomu tak bylo měrou více nebo méně intenzivní.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1934, Zm II 360/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Josefa H-e do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 11. září 1931, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými zločinem podvodu podle §§ 197, 199a) tr. zák.; zrušil napadený rozsudek podle § 290 tr. ř. i ohledně obžalovaného Františka J-y, a zprostil oba obžalované z obžaloby.

Z d ů v o d ů:

Podle ustálené judikatury nejvyššího soudu nelze za svědectví chráněné sankcí § 199 a) tr. zák. pokládati výpověď osoby, byť i formelně vypovídala před soudem jako svědek, o níž vyslychající soudce měl